Ч. 149 (12.805). Львів, вівторок 7. липня 1931. Оплата поштова сплачена готівкою (Opłata pocztowa zapłacona ryczałtem). Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Північно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 СОТ.

Люксус, ощадности і політична гра.

Львів, у липні 1931.

Хвиля протестів, яка піднялася серед польського урядництва та польської опозиційної преси (до якої, під натиском настроїв вулиці, достроїли свій тон навіть деякі досі ультрасанаційні варшавські щоденники) з приводу нової знижки платень і масових редукцій персоналу, ця хвиля протестів бє не лише в сам факт цього останнього кроку влади, але й у систему дотеперішньої господарки. Коли ми писали у свому часі про знижку платень, як „знижку життевої еґзистенції“ („Діло“, число з дня 20. V. ц. р.), почули ми з кол наших читачів голоси, що — мовляв — деякі декастерії польського урядництва ще й після тої знижки можуть утримати свою життеву стопу далеко понад мінімум еґзистенції! Свята правда, — але й у цьому саме найслабше місце цілої „знижково-ощадностевої“ акції уряду, що вона ще дужче підкреслює ріжниці матеріяльного стану поміж ріжними верствами населення у Польщі та поміж самою таки урядничою верствою, і що в наслідку факт остає фактом: одні люди, що — хай навіть посередньо — входять до державного апарату, мають надалі величезні доходи, інші буквально не мають мінімуму еґзистенції, на одні цілі й надалі витрачується величезні гроші, на інші забракло навіть мінімальних фондів.

Саме цю сторінку фінансово-бюджетової політики освітлює найбільш яскраво ендецька преса, яка безумовно завсіди ще має своїх авторитетних інформаторів. І так кілька днів тому читали ми у цілій ендецькій пресі (м. і. у несконфіскованому 180-му числі „Курєр-а Львовск-ого“ з 2. ц. м.) черговий фейлетон Адольфа Новачинського п. н. „Люксус а нон люцендо“, в якому на задній плян сходить питомий стиль цього публіциста, його хист і — особиста відвага, — а на першому остають факти і цифри, який він наводить цілу жменю.

Дрібниць він не торкається. Але ось нпр. вказує на одну з найбільших польських фабрик, як державного підприємства, відомої фабрики штучних погноїв „Мосціце“ біля Тарнова. Покликується при цьому на опінію виленського „Слова“, орґану — як відомо — проурядового (редактором „Слова“ є посол ББ Мацкевіч). Виявляється, що „Мосціце“ коштували 120 міліонів золотих. Здвигнено їх з економічних і стратеґічних оглядів (продукція азотняку є теж продукцією вибухових матеріялів і тому є важливою галуззю военного промислу): нібн з уваги на зріст запотребування штучних погноїв хліборобством у Польщі і далекою віддалею від державних кордонів. Після аналізи обох тих мотивів санаційне „Слово“ дійшло до висновку: „Під господарським оглядом „Мосціце“ нині зайві, а під мілітарним можуть бути шкідливі“. Щож до внутрішньої господарки у цьому державному підприємстві, то чуємо нпр., що вдова по одному з директорів фабрики дістала від Надзірної Ради одноразово „тільки“ 80.000 зол. Зновуж „один з директорів державного підприємства военного промислу у Варшаві, який бере постійну місячну платню у висоті 7.000 зол., дістав у минулу суботу тантієму у сумі 80.000 зол.“ (буквально за „Кур. Львовск-им“).

Наводить ще Новачинський інші приклади господарки люксусу. Туди належить: і купно відразу пяти трансокеанічних кораблів, якими — при здержанні Америкою іміґрації — нема кого возити; і поїздки по Південній та Північній Америці ріжних достойників напевне на державні кошти (посол Томашкевич, б. маршал Шиманський); і висилку на закордонні зїзди більших делеґацій, ніж треба (на зїзд Пенклюбу до Гаґи Англія післала одного письменника, Польща 4-ох); і пре-дорога та непотрібна закордонна пропаґанда; і 135.000 на перегони в Лодзі та 50.000 зол. на спортове свято у Спалі; і по кілька платень „спеціялістові від археольоґії“, одночасно послові, професорові і міністрові; і 1.130.000 зол. річно дефіциту на живицях, як державних підприємствах; і ріжні моторівки з маґонового дерева, возки для закордонних гостей у Біловежській пущі, бенкети по закордонних представництвах, паради, дефіляди і „ґалювки“, палата воєвідства у Катовицях і т. д. і т. д.

Все це вичислює польський публіцист, польський патріот, який поза дискусією залишає нпр. такі позиції, як міліярд золотих військового бюджету. Він вказує лише на шалену диспропорцію поміж тими ультра люксусовими видатками і обнижкою усім без виїмку варшавським урядовцям (отже й тим, що брали 200 зол. на місяць) на 35 відсотків платні.

Але тут маємо ще другу характеристичну рису нинішньої знижково-ощадної роботи уряду. Рахуючися зі зростом ферменту і невдоволення, уряд старається (цитуємо знову за „Курєр-ом Львовск-им“ з д. 4. ц. м. стаття „За голос публичної опінії“) „запевнити собі за всяку ціну моменти сили: звідси відкликання знижки щодо війська і поліції“. Одночасно творення спеціяльних ґратифікаційно-диспозиційних фондів та зручне орудування ними має на цілі позискувати собі — в міру потреби — раз ці то інші катеґорії урядовців і функціонарів (нпр. почтовців чи залізничників) і не допустити до одноцілого фронту невдоволення.

Таким робом маємо до діла з ґордійським вузлом: люксусу, ощадности і політичної гри. Що це дійсно ґордійський вузол, якого важко розплутати, на це вказує цілком остання вістка з Варшави: всі дотеперішні „ощадностеві“ розпорядження уряду, включно з обнижкою платень і редукцією державних службовиків, „не дали сподіваних для скарбу вислідів“. І тому „треба догадуватися“, що яких 150 міліонів зол. уряд схоче добути з підвишки істнуючих чи наложених нових податків. Тому теж кажеться про можливість недалекої надзвичайної сесії, дарма, що скликання навіть такого, як теперішній, сойму серед нинішніх настроїв і нинішньої атмосфери — річ дуже немила і не бажана...

Виринає питання: чи нові податки можуть бути тим ліком, який дозволить втримати надалі вище зазначену *систему* державної господарки?!

Засідання Української Парляментарної Репрезентації.

Від президії Української Національно-Демократичного Обєднання отримуємо слідуючі інформації:

В четвер дня 2. липня ц. р. відбулося засідання послів і сенаторів Української Парляментарної Репрезентації, на якому для поінформування Союзу Народів про політичне положення і становище українського народу в межах Польщі ухвалено ряд резолюцій, а саме резолюції: 1) про подяку Союзові Народів і і Комітетові Трьох за докладний і безсторонній розгляд українських петицій; 2) у справі пресового комунікату Трьох з дня 23. травня ц. р.; 3) у справі невиконання міжнародніх зобовязань та зокрема зобовязань, устійнених рішенням ради амбасадорів з дня 15. березня 1923 р. та про потребу поширення їх на всі українські землі, себто також на Волинь, Холмщину, Підляся і Полісся на основі проєкту статуту для Східньої Галичини, прийнятого Найвищою Радою 20. листопада 1919 р.; 4) у справі звільнення зі слідчого арешту українських послів та амнестії для українських політичних вязнів; 5) у справі способу ліквідації подій з осени минулого року (покарати всіх винних, винагородити всі шкоди і втрати); 6) у справі політичного положення українського народу в Польщі під теперішню хвилю.

Лист із Бразилії.

II.

Податок на каву. — Проти чужинців. — Радянофільство і бізнес. — Більшовицька бензина і бразилійська нужда

Тепер ідуть зусилля відродження Бразилії. Заводять ощадности в адміністрації, готовлять реформу конституції в напрямі демократизації і знищення системи непотизму та протекціоналізму, творять пляни як поставити економічне життя країни на певних базах. Йде в пресі безпощадна автокритика, виходить наверх уся гидота режіму оліґархії, який був запереченням ідеї демократизму та етики.

Ревізія фінансового положення краю дала сумні висліди; виявилося, що це положення майже безнадійне. Тимто йде праця над тим, як використати природні багацтва Бразилії, щоб на будуче відпала потреба шукати поратунку у закордонних кредитах.

Щоб утримати головну базу фінансової політики, тобто каву, і придбати їй колишнє значіння, ввели закон про спеціяльний податок від кожного куща кави, який буде посаджений, починаючи від місяця червня цього року, з надією, що зменшена продукція кави приведе до кращої її вальоризації на чужину і відверне загрозу для цієї головної галузі бразилійського хліборобства.

Для нас, европейців, а спеціяльно для українців, найважніше в сучасному бразилійському переломі те, що нова партія, яка цупко тримає в руках владу країни, має всі атрибути фашизму, на практиці зизуючи в бік Москви.

„Геть чужинців, Бразилія для бразилійців!“ — Це гасло теперішних самодержців Бразилії, якого відгомін дає себе відчувати в усіх ділянках суспільного життя. Завела т. зв. афідавіт для нових іміґрантів; відібрали „естранжейрам“ (ненатуралізованим іміґрантам) право займати публичні уряди; обмежено їхнє право працювати на фабриках; говорять навіть про вивласнення землі від „естранжейрів“. Річ ясна, що в майбутньому буде підданий основній зміні закон про приватне шкільництво і право в певних межах навчати мову батьків дітей іміґрантів.

Чи далеко зайде демократична партія зі своїм крикливим фашизмом це будуччина покаже. Вже самі розсудливі елементи бразилійського загалу дивляться з великою дозою скептизму на експерименти демократів, заповідаючи їм повну невдачу.

Найцікавіше в сучасній бразилійській політичній плутанині це дитяча наївність і ідеалізування московського Ельдорадо. Бразилійські лікарі хорого суспільного організму скоро зорієнтувалися, що виличення хронічної недуги не таке легке, як з початку гадали; вони добачили, що лекше було зробити революцію, ніж довершити те, чого від революції люди жадали. Їх голосна критика нездорової атмосфери і бравурний подвиг на короткий час захопили маси і перехилили симпатії мас на їх бік. Та маси ждали зміни на краще. Переможці зуміли дотепер дати тільки обіцянки і зуміли наситити жадобу помсти мас: розгромили плутократію, заступивши їх своїми любимцями. І так вони витворили армію впавших божків, які не всилі забути часів свого раювання. А до того вибори і револьюція підкопали до решти фінансову спромогу Бразилії і підірвали її кредит. Прийшов на економічне життя країни небувалий натиск

адміністраційної шруби і маси прочуняли з чаду захоплення.

І так вирнув новий божок большовизм, який нібито принесе розвязку проблеми і виведе Бразилію із сліпої вулиці, на яку завела її політика республиканців. Як потапаючий бритви, так сьогоднішні лікарі хорого бразилійського організму хапаються більшовицьких ідеалів. І викликують гордо: Ось дивіть: яке все ясне! Наші попередники не добачували дотепер велитенського російсько-українського резервуару для наших природніх багацтв, якими ми визволимося з обіймів американського Молоха і покладемо основи під наш економічний розвій! Вони не догадалися, що Росія та Україна може потрібувати всю нашу каву і „ерву мате“, даючи нам в заміну свою пшеницю, бензину та нафту. Це-ж таке ясне, таке просте, що сліпі хіба його не добачували! І зі захопленням кольпортують цю „більшовицьку орієнтацію“, вправді задніми дверми, але це суті річи не зміняє. І „Росія“ тріюмфує, стає модною, появляються переклади з російського, пишуть про Росію книжки, вадять експедиції з метою відкриття нового ельдорадо. А більшовицькі агенти, які досіль були проскрибовані, підіймають голови і починають свою роботу.

Для задурманення опінії легковірних бразилійських політиків, Москва кинула на бразилійський ринок один транспорт своєї бензини, на 10 проц. від американської дешевшої і викликала просто ентузіязм у фінансових колах. Бразилія вірить кріпко, що її економічній залежности від Північної Америки кінець. Не знає, що може за свою віру гірко відпокутувати. Та чи смертельно недужий взагалі здає собі справу зі своїх вчинків?

Останніми часами всі голосно заговорили про нову революцію. Говорить про неї найголосніше вулиця в С. Павльо, де безробіття та нужда найгостріші.

В якій формі і під яким гаслом ця революція виллється, це годі випророчити. Можна тільки сказати, що тепер у Бразилії зле, дуже зле і можна дивуватися, що розпука робучих мас дотепер не виявила себе у різкій формі. Не прибільшимо, коли скажемо, що в европейських краях охоплених війною під тогочасну добу життя не було таке безнадійно прикре, як є життя мас у Бразилії за останні два роки.

К. Карманський.

Як це назвати?

Кілька фактів про господарку у львівському „Народньому Домі“.

Загал українського громадянства вже привик до того, що одна з найстарших та найбільших його установ — „Народній Дім“ у Львові — зробився у повоєнних роках якоюсь заклятою твердинею, сезамом, до якого він не має вступу й над яким він не має контролі та в якому — делікатно кажучи — ріжні діються дивні речі.

Загал знає тільки, що в тому сезамі панує комісарщина, яка так чудово цим його добром „господарить“, що величезному майнові установи грозить: перехід цілого „Народнього Дому“ в чужі руки. Комісарщина ця досягла свого апоґею за теперішнього комісара Михайла Бачинського, „відомого посла“.

Як господарить комісар-посол М. Бачинський, про те довідується тільки деколи громадянство фраґментами, але й цього досить, щоби поважно тривожитися за „Народній Дім“.

Правда, п. комісар-посол М. Бачинський має додану прибічну раду, т. зв. „байрат“. В її склад входять люди, що їх можна сміло вважати кімнатними фігурантами, які не мають впливу на рішення у справах такої установи, як „Народній Дім“. Є їх пятьох: Володимир Ілясевич, прокурент банку, Гілярій Липецький, дир. москвофільського Кооперативного Союзу, Юліян Величко, емер. суддя в Стрию, Роман Турчманович, радник суду у Старому Самборі та Григорій Лещак, селянин кацапського села Толщів б. Львова. Усі ці люди, ціла ця прибічна рада, істнують мабуть на те, щоби бути параваном істнуючої господарки, бо в дійсності пан комісар у своїй „діяльності“ нікого про раду чи дозвіл не питає.

Ця прибічна рада не робила уже ніякого засідання чи нарад в рік, а п. комісар диспонує сам усім деспотично. Поміж радою та комісарем назріває з дня на день конфлікт, але члени ради бояться „плечей“ п. комісара. Минулого року ходило двох з тих членів ради до воєвідства з проханням перевести в „Народньому Домі“ контролю, але її не було й досі.

В цифрах виявляється господарка комісара-посла М. Бачинського так:

В 1928 р. видав цей пан на свою кандидатуру з листи ч. 20. в старосамбірській окрузі квоту 50 тисяч. зол., які взято з фондів „Народнього Дому“. Від тогож моменту й починається грошева кріза в „Народньому Домі“, бо гроші одержано на долярові векслі і проценти в них були дуже високі. Очевидно — вибори не вдалися, кандидат провалився. У 1930 р. видав комісар-посол М. Бачинський знова на вибори в тій самій окрузі, без відома прибічної ради 16 тисяч зол., зноваж таки з фондів „Народнього Дому“.

В 1931 р. видав п. комісар на зїзд членів своєї „русскої аграрної партії“, що відбувся 2. травня ц. р. та на свято у слідуючому дні ц. р. без відома прибічної ради і воєвідства квоту 3.000 зол., не диво, що в обличі такої „щедроти“ п. комісара нерухоме майно „Народнього Дому“ обтяжене *гіпотечним довгом в сумі 840 тис. зол.*, з чого сам п. комісар Бачинський затягнув 690 тис. Фільварок у Білках є обдовжений у „Банку Земян“ сумою 30.500 долярів. Усе це можна ствердити на підставі табулі.

Зокрема має „Народній Дім“ за панування теперішнього п. комісара цілу низку короткотермінових довгів, що їх прольонґується що три місяці — так, що загальну суму довгів можна сміло передбачувати на *поверх міліона золотих. Самі відсотки від тих довгів доходять до 100 тис. зол. річно*, а крім цього сплати рат віддають 20 до 30 тис. зол. „Народній Дім“ залягає теж уже за кілька літ з податками; одні ці залеглости доходять до *120 тис. зол.*

Так виглядає господарка п. комісара М. Бачинського.

Щодо доходовости „Народнього Дому“, то вони виносять яких 8.000 зол. місячно. З того близько 4000 іде на адміністрацію і канцелярію, а останні на проценти від довгів. Чинш з театру в сумі 6.000 зол. місячно є заставлений і його бере Міська Комунальна Каса Ощадности, на сплату відсотків та рати позички, затягнені за попереднього п. комісара Бачинського у висоті *280.000 зол.*

Треба ще й те знати, що п. комісар зробив багато дечого в останньому часі в „Народньому Домі“ для себе. У своїй камениці при вул. Жовківській 139. має п. посол всього дві кімнати і кухню. Послові, відомо, треба приймати людей, на що треба більшого помешкання. І от, коли після смерти бл. п. Д-ра Куровця залишається вільне мешкання в „Народньому Домі“, п. М. Бачинський відновлює його коштом 3.000 зол. з фондів „Народнього Дому“ і переводить до нього льокатора своєї камениці п. Р., а його помешкання прилучує до свого. Цей пан Р. дістав ще й таке удогіднення, що платить місячний чинш 75 зол., тоді, коли бл. п. д-р І. Куровець платив за те саме помешкання до ремонту 80 зол. і тоді, коли п. С. Б. давав за нього, не вимагаючи ремонту, місячно 125 зол. і 2.000 зол. хотів зложити на бурсу „Нар. Дому“ у формі ґратифікації за помешкання. Все це теж переведено без відома прибічної ради, п. комісар видав розпорядження у „Народньому Домі“ як у своїй власній камениці.

Без відома тієїж прибічної ради наказав теж п. комісар завести в бурсі „Н. Д.“ при вул. Курковій 14. навчання „русскаво літературнаво язика“ та науку російського співу, виплачуючи учителям знову платні за цю „культурну“ роботу з фондів „Народнього Дому“.

Це тоді, коли службовики „Народнього Дому“ дістають по кілька золотих тижнево зі своєї дуже обмеженої платні і ледви-ледви животіють.

В обличчі цих фактів, з яких подані нами вгорі — тільки мала частинка, — виходить ясно

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. ЛИПНЯ 1931.

ІВ. НІМЧУК.

Цінна памятка нашої культури.

З нагоди посвячення церкви Студитів у Львові дня 7. ц. м.

Місто Львів, таке богате в ріжнородні памятники старовини, збогатилося ще одною цінною памяткою нашої культури. Є нею прегарна деревляна церква на полях (узгірях) Кривчиць-кольонії, прилучених недавно до Львова, кілька хвилин ходу від Личаківського двірця. Церкву цю перевезено з села Кривка, пов. Турка, з кінцем липня мин. року й уставлено на вирівняній з тією метою площі біля монастиря Студитів у часі від серпня до кінця жовтня тогож року. В цьому вже році церкву обведено відповідним парканом, зроблено від сторони залізничого тору входову браму й цілу церковну площу обсаджено молодими деревцями. А в останніх днях церква та дістала ще одну дорогоцінну прикрасу: старий, стилевий іконостас, прегарну памятку нашого малярства кінця XVII. й початку XVIII. століття.

Церква з Кривки, що обслуговує тепер не тільки потреби мешканців монастиря Студитів, але й потреби широких кругів нашого населення, яке з року на рік густішою громадою поселюється в сусідстві на полях Кривчиць та узгірях Знесіння, є справжньою перлиною бойківської архітектури. Збудована вона по всій правдоподібности в половині XVIII. століття. Як усі бойківські церкви, є й ця церква тридільна, значить: вона складається з трьох квадратів, які творять пресвитерію, наву й бабинець. Одночасно ця церква є триверха, при чому кожний з тих верхів має кількакратні заломання, так, що верхи виглядають наче індійські пагоди. Верший з тих верхів, що покриває собою квадрат над бабинцем, є одночасно дзвіницею, що видно з отворених голосників під банею. Другий верх (над навою) є очевидно найбільший, третій (над пресвитерією) подібний до першого, тільки дещо може стрункіший і шляхотніший. В цілости всі три верхи творять прекрасну гармонійну цілість і людське око не може ними досхочу налюбуватися.

Не менше гарна також декоративна частина церковної будівлі. Передовсім дуже інтересний ґанок із заходу, на якому слідні впливи барока, дальше різьба церковних одвірків і чудова, наскрізь оригінальна ґалерійка, що обігає бабинець з полудня, заходу і півночи. Варто звернути також увагу на профілі випустів, на яких опираються піддаша, в першій мірі на ґанку, а в середині церкви перехід з бабинця до нави, де на верхах видно чудові хрести простої ковальської роботи.

Коли ціла та будівля є безперечно великою цінністю сама по собі і вказує на високу культуру й інтеліґенцію нашого селянства, бо-ж та церква (як зрештою всі наші деревляні церкви) є твором селянських майстрів, — то не меншу цінність уявляє з себе й іконостас, що його уставлено в цій церкві заходами о. ігумена Студитів Климентія Шептицького й управи Національного Музею. Іконостас той якогось незнаного творця-маляря зложено вже в Музею з двох основних частей: І. частина походить з села Воля Жовтанецька (парохія Желдець, пов. Жовква) і — як вказує на це дата — намальвана 1675 р.; II. частина (намісні ікони) походить з іконостасу в селі Боянець (пов. Жовква) з початку XVIII. століття. Царські ворота і діяконські двері (у стилі барока) додано зі складів Музею, а походять вони з Коломийщини.

Розуміється, іконостас як цілість треба було змонтувати і зреконструвати його мальовила й різьби так, щоб він по змозі нічого не стратив зі своєї первісної краси. Все те треба було робити обережно і, розуміється, наскрізь фахово. Цього нелегкого завдання піднялися: арт. Магалевський, що відновляв і доповняв усе темперною технікою, і п-і С. Паращук, що виконала консервацію, відчищення і доставлення іконостасу з великим умінням. Усе те відбувалося очевидно під постійним доглядом управи Нац. Музею.

Крім іконостасу є ще в церкві інші цінні памятки старовини. Так прим. над навою висить дуже оригінальний деревляний павук (походить з Турчанщини), який теж треба було основно відреставрувати. Зновже перед іконостасом, по обох сторонах царських воріт, стоять також старі, оригінальні свічники з дерева, які, подібно, як павук, приспособлено до вжитку зі зборів Нац. Музею. Як царські ворота й діяконські двері, так теж і павук і згадані свічники споруджені у стилі барока.

За відступлення церкви з Кривки для Львова належиться прилюдна подяка пароxові і мешканцям того села, що, збудувавши у себе нову, більшу церкву, відступила свою старенькy церковцю оо. Студитам*). За придбання такого мистецького скарбу для Львова належиться повне признання ігуменові о. Кл. Шептицькому, що, йдучи за фаховою порадою співробітника Нац. Музею п. Михайла Драґана, не пожалував ні труду ні коштів на довершення цього прегарного діла. Для повноти зазначимо ще, що догляд над збереженням усіх археольоґічних особливостей церкви мав від першого до останнього дня при уставлюванні будівлі згаданий п. М. Драґан, який і довів до того, що церкву поставлено зовсім докладно у тій самій формі, що її вона мала в Кривці.

*) Гарний примір для тих наших місцевостей, що поруч нової мають і стару церкву, яка стоїть переважно без ужитку і нищиться таки на очах. Чи не краще передати таку церкву до такого села, яке її зовсім не має?

в які руки попала та українська установа, яка довгі віки виконувала велику роботу в нашому культурно-національному відродженні.

І перед українським загалом та його провідними колами стоїть на всю широчінь альтернатива: Або шкідники й руїнники дістануть по пальцях і перестануть господарювати у народньому майні, як у своїй кишені, або „Народнй Дім" перестане бути нашим і покотиться туди, куди пхнув його п. комісар Бачинський — в руки чужих банків і кишені лихварів. *П. Г.*

P. S. В останньому моменті довідуємося, що у звязку з катастрофальним станом господарки в „Народньому Домі" двох членів т. зв. Прибічної Ради, саме д-р Лиrецький і п. Еліясевич, внесли до воєвідства на письмі свою резиґнацію з уряду в ній і заявили своє уступлення, мотивуючи, що не можуть брати відповідальности за грабіжницьку господарку п. комісара Бачинського в тій всенародній установі. Цей факт яскраво характеризує фінансовий стан „Народнього Дому", з якого уже, як з потапаючого корабля, й щурі починають тікати.

„І зле і добре".

(Відповідь римо-кат. архіепископові Маньковському на його статтю в луцькому тижневику „Жиціє Католіцке": „Чи такою має бути релігійна толеранція?").

I.

Вкінці місяця травня епископ кремянецький Симон, відомий своїм засліпленим русотяпством і зоольоґічною ненавистю до всього українського, підчас пастирської візитації Холмщини і Володимирщини відвідав м. Володимир. Там, у міському соборі, відправив богослуження і виголосив проповідь; потім, у товаристві володимирських російських і польських матадорів смачненько пообідав, гарненько випив з ними та подався своєю дорогою. Це — звичайний порядок православних пастирських візитацій у Польщі, без огляду на те, чи відбуває їх еп. Симон, чи сам митрополит. Єдине, чим описана візитація еп. Симона відріжнялася від його попередніх, — це зміст проповіди. Раніше вона складалася виключно з гістеричних і непристойних викриків проти церковної українізації та українських церковних діячів, але тепер для московських владик настав новий клопіт: епископ Миколай Чарнецький і його місійна праця. Тому в своїй виголошеній у Володимирі проповіді еп. Симон нападав уже не на українізацію, а на цю акцію, називаючи її просто обманом; не щадив він також і католиків: вияснював їм, що вони теж піддалися обманові, бо називають папу непогрішним, тоді, як усі, мовляв, люди — не виключаючи і папи — „грішники".

На цю проповідь звернув увагу проживаючий у Володимирі на еміграції римо-кат. архіеп. Камянця Подільського Маньковський. В своїй, названій у підзаголовку, статті в „Жицю Католіцкім" він рішив провчити так еп. Симона, як і тих визначних володимирських римо-католиків, що на запрошення православних взяли участь у зустрічі православного владики, слухали його „науки" в церкві а потім з ним смачненько обідали і мило чокалися чарками.

Під адресою еп. Симона архіеп. Маньковський обмежився слідуючими словами: „Без сумніву він живе ще традицією царських часів, колито всемогуче?! тоді православіє мало сумний привілей — чорнити католиків, ширити про них небувалі речі, безстидно і свідомо кидати їм у вічі неправду та наклепи, знаючи, що вони на це не відповідатимуть, бо мають замкнені уста". Потім, радить він еп. Симонові черпати свої відомости про науку католицьку з джерел католицьких, а не з вигадок „істориків" в роді Іловайського (точніше сказати, з власної голови).

Щодо поляків-католиків, то їх архіеп. Маньковський поучив, як вони мали поводитись у відношенні до православного епископа, котрий своєю промовою образив католицьке духовенство і зачіпив Католицьку Церкву.

II.

Обурення старенького католицького епископа зрозуміле. Не можемо йому не співчувати, дарма, що православні українці не зустрічали від римо-католицького клиру співчуття, коли московські владики, вірні засобам московського православія, кидали наклепи на церковну українізацію та анатеми на українських діячів.

Але чейже еп. Симон не перший і не единий позволяє собі на полеміку з Католицькою Церквою методами, які вартні напятнування. Подібна полеміка й подібні методи практикуються „Воскресним Чтенієм" — офіціозом варшавської митрополії, а також „Словом", його новонародженим братом; і це не перешкоджує варшавським достойникам-католикам у товариських сходинах з вдохновителями названих органів робити вигляд, що нічого не знають, або нічого не сталося. Не треба справи ставити так, як каже у своїй статті арх. Маньковський, що в Польщі православіє „тішиться великою увагою урядових сфер". Бо та увага звернена саме не на Православну Церкву, тільки на московське православіє, на православіє Денисів, Симонів, Ніколаєвих і т. п. Вона, далі, основана не на засадах релігійної толеранції, тільки на вимогах штудерної урядової національної політики. Й тому цілком даремні нарікання на еп. Симона, що Симон, як і подібні йому, православні московські владики в Польщі „живе ще традицією царських часів", бо колиб він жив іншими традиціями, прихильними для українсько-білоруського населення, то бачив би епископську катедру у Польщі, як своє ухо, і не чокався би за обідом з ріжними достойниками.

III.

Мудра приказка „бачили очі, що купували" — цілком слушно може бути застосована до взаємин межи епископом православно-московським і католицько-польським. Адже, коли за уряду А. Поніковського орґанізовано православний московський епископат у Польщі, то уряд не ділав на власну руку, а кермувався теж опінією та вказівками польських духовних кол. Звичайно, ці кола здобули собі в особах московських владик зовсім повільне знаряддя. „Тимчасові приписи" для православної церкви, польська „автокефалія", новий стиль (правда, недавно запроваджений), віддача цілого ряду церков, — все це — окремі етапи, які вже пройшов московський епископат у Польщі. Світська влада оцінила ці етапи, як належить: „найбільш уступок, висловився один міністр віроісповідання (Добруцький), робить православний варшавський митрополит, але тому, що він є найбільшим боягузом".

Щож торкається може для декого несподіваного спротиву варшавської митрополії проти т. зв. „ревіндикації церков" і повного порозуміння з римо-католицьким клиром, то причина цього передусім та, що московські владики в Польщі є вірні тій ідеольоґії, яку так гарно пояснили московські письменники XVI. віку, описуючи ролю Москви, як „третього Риму". Зріктися тої ідеольоґії — значилоб для московської еміграції — поставити хреста над надією про відновлення „единої, неділимої"... Загально-психічними основами звязуються тут ще вигоди чисто практичні. Така порозуміння для московських владик булоб дуже невигідне, — воно міцно вдарилоб їх по кишенях. Нині вони безконтрольні господарі у таких „підприємствах", як розводи, спекуляція з церковними ґрунтами, церковні податки і т. д. Якже можна зректися такого упривілеєного становища?

Verus.

Преса й демаґоґія.

У передовій статті під повищим наголовком читаємо у „Меті" з дати 5. липня ц. р. між іншим таке:

„...Хвилювати починає пресова демаґоґія тоді, коли вона вироджується в систему, коли ця система починає ставати найбільш характеристичною рисою обличча преси. Тоді теж ця демаґоґічна сторінка починає викривляти основне завдання преси, яким є обективна інформація. Демаґоґія, як кажуть словники чужої мови, це шукання ласки в юрби потуранням її забаганкам, примхам та примітивним інстинктам. Політична демаґоґія полягає головно на тенденційному освітлюванні фактів, а то повному їх викривлюванні. Коли пре-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 7. ЛИПНЯ 1931.

ГРИЦЬ СМОЛЬСЬКИЙ.

Раз по Італії.

Палата дожів. — Церква св. Марка. — У вічному місті — Розчарування і захоплення.

У день Венеція рівнож чарівна Корабель стоїть, як стояв, ґондолі відпочивають, а вапоретто — везе нових гостей.

Передімною палата дожів. Стоїть як мрія, біла, поважна, без даху, перерізана голубим небом. Встає ціла історія цієї палати, володарів міста дожів, що колись гостили у себе козаків, а їх кораблі плили по Чорному Морі ген, аж у Дніпрю. Як недовершена вежа, пишна та горда вдовиця глядить у море, у далечінь своєї світлої минувшини.

У середині в ній вся історія слави Венеції. Саля засідань, принять, вітальня чужоземних гостей, саля збору аристократії, а про все розказують точніше картини на стінах — історія в образах — і портрети дожів з винятком одного зрадника, що не заслужив на увіковічнення.

Зі салі судових розправ переходимо через міст „сліз і плачу". Неначе той засуджений дивлюся через ґрати на море і Венецію; він востаннє, а я бачу її вперше — бо там уже вязниця, а в ній смерть. Хідники та келії освічені, певно колись були вічно темні, а що не йду сам, годі вчутися у стан душі засудженого, у жах тих келій, бо мало не скачу з радости, що я у Венеції.

До церкви св. Марка мав я недовіря. Я не вірив у те, щоб саме тут, у Венеції і в тій церкві побачити щось спорідненого духово з нами. Сама церква, як космацька писанка. Святі, зовсім як наші, дивляться зпід луків аркад на мене. Дивує мене, що люди тут у капелюхах, хоч такий настрій святости бє на мене. Очі немов крадуть те, що розсіяно по стінах. Я в такім настрою, як селянин, що пішов на ниву глянути, чи доспіло жито і обнявши зором цілу ниву, вертається домів, щоб знеділі йти жати. Виходжу захоплений, щераз охоплюю зором цілість, зиркаю на копули і вежечки, та дивлюся під ноги, щоб не роздавив якого голуба, така їх тьма.

Ідучи в напрямі Риму не відчуваю великої ріжниці в кліматі. Поля в зелені, трава висока, а посеред неї багато маку! Звідкіля його стільки тут взялося, чи і тут лягли наші стрільці? Подекуди усе поле так багровіє маками, що здається, його навмисне посіяли...

Нарешті я в Римі у цьому — як усі кажуть — вічному місті над брудним Тибром.

З Янікульського горбка бачу його цілого, але ріжниці між семи горбками не дуже сліпні. Ізза дерев вихиляє голову баня базиліки св. Петра. Моє одиноке бажання оглянути музеї, побачити твори мистецтва. Та переходячи вулицями, чи їдучи трамваєм, бачу наглядно, що весь Рим — один великий музей. Що крок то старовина. Тут старі мури, там брама, тріюмфальний лук, високі пооббивані колюмни, форум Романум, Колісей, терми Каракалії.

Прямую до осередка католицького світа церкви св. Петра. Я уявляв собі її троха інакше, як і цілу папську державу. Я не бачу того відокремлення папської держави від решти Риму, хочби так, як св. Юр у Львові. Не находжу того муру, що своєю висотою скриває у тайні все перед оком світського чоловіка, який мусить ждати на спеціяльну нагоду, свято, яка, щоб туди заблукати і побачити голову Церкви.

Стою серед площі досить неохайної, папорошеної та нерівної. Уже це одно не подобається мені. Трублять і свищуть авта і автобуси, трамваї на скруті немилосерно скриплять, що аж вуха затикаю. Обминаю купу каміння коло трамваєвого тору і маю перед собою церкву. Посередині заваджає обеліск, а по боках відвертають увагу два водограї. Знаю, що будівля імпозантна, велика, але цього не бачу. Лінія позема задовга і вся будівля така кольосальна, що аж присіла до землі. Далеко на сходах аж під колюмною при вході до церкви бачу людину. Вона маленька як мушка. Церква у середині велика, довга, та не виглядає така висока, як є. Немає в ній гармонійної цілости.

„Пієта" Михайла Анґела виглядає тут як дрібничка супроти інших різьб і мальовил-мозаік. Мені подобаються дуже дві жіночі постаті з білого мармору на світському памятнику. Вони так припали мені до вподоби, що ходив ще раз на них подивитися, бо казали, що мають їх усунути, як непідходячі до цієї святині. Та тут, на мою думку, є більше такого непідходячого. Я уявляв собі, що церква св. Петра повинна бути зразком християнського духа, де сам Бог сходить, та я цього враження не маю.

Зразу стає перед очима костел Франціщканів у Кракові. Темне, понуре нутро, куди паде скупе світло через скла вітражів. Там я чув божество, чув на собі зір Всевидючого, а тут, в цьому кольосі-велитневі ні. Недурно італійці вита[...]ючи папу в церкві плещуть у долоні і вере[...] — евіва папа! як у театрі.

[...]ма[...]

Як церква св. Петра мене завела, [...]ли у[...] церква св. Павла просто очарувала [...]ерли в основі будівля зате яка гарна! Нема [...] зама[...]ку, рівнесенька площа, через браму [...]му те[...] прегарне подвіря. Ліс чудних коль[...] долівка світить як зеркало. Минаю[...]я сташі[...] тар (це одиноке, що мені тут не [...] із загране підхоже своїм ґотиком до ці[...]о самого головної абсиди. Візантійська м[...] вагоні на[...]ні Христос на престолі, по бока[...]нбух бомли. Рівно з головою Христа бук[...] до Зілго[...]не ще більше захоплює. [...]еміґрантів

(Пооп[...] летовнік

ся пускається на широкі хвилі демагогії, фактом для неї не є те, що сталося, лише те, що може бути придатне для партійних чи гуртових інтересів, оборонюваних даною пресою. Таким робом до голосу приходить уява, видумка, і то видумка злобна та руїнницька. З часом така система демагогії в пресі доводить її саму до абсурду...

...Ось прийшло до Львова кілька чисел нового українського часопису в Ню Йорку. Це „Чорноморці" — урядовий орган головної Управи Чорноморських Січей в Америці. Обурюючись у передовій статті другого числа цієї газети (16. квітня ц. р.) на „ломання одноцільного фронту", автор статті добалакався до того, що „коншахти з польським урядом" веде адвокат д-р Володимир Охримович у Львові. Той самий, який — як кожному сяк-так зорієнтованому українському громадянинові відомо — від поверх двох літ лежить спаралізований у ліжку, від першої атаки недуги досіль не відзискавши мови.

Протилежна до ідеольогії до нюйорських „Чорноморців" львівська комуністична „Сила" в числі з 28. червня ц. р. описує збори „Просвіти" буквально ось як: „При вході стояла боївка УВО разом з поліціями і не пускала нікого зі селян на салю. Боївка студентів складалася з трицять людей з палицями в руках. Між нею в середині боївки було трьох нам добре знаних агентів поліції в цивільному вбранню. Вони також мали палиці і разом з революційними студентами тримали єдиний національний фронт, відбиваючи наступ українських селян".

І так далі в тому дусі, при чому маємо навіть назвиська агентів, які рука в руку з українськими студентами „відбивали наступ селян" (хтож із читачів піде ці назвиська перевірювати!?).

Чимало таких цитатів можна би наводити з української преси. Всі вони, як бачимо, переступають оцінки фактів і не обмежуються теж уже викривлюванням факту, лише просто черпають вигідні собі „факти" з царини уяви. Як-же виглядає тоді ця надзвичайно відповідальна місія кожної газети у світі, якою є інформаційна служба читачів про те, що довкола них діється? І як може виглядати духове життя тих читачів, разураз пересичуване брехливими, злобно видуманими вістками?

Річ тут не в ідеольогічному світогляді власника часопису і його редактора та групи, яку часопис репрезентує. Річ просто в оперуванні правдою, тою правдою, яка не може ставати умовним поняттям, бо відноситься до матеріяльних фактів. З хвилиною, коли в громадському житті стає привичним явищем видумання найбільш фантазійних історій та орудування ними, як якимись дійсними подіями, ціле громадське життя починає приймати вигляд якогось диковиння. Здорова пресова полеміка, яка повинна підкреслювати ріжниці поглядів, прояснювати ідеї та давати почин до творення нових ідей, відступає своє місце видумці й наклепові з одної сторони та потребі вічного заперечування і простування з другої. Однак, якже можна вимагати від пересічного читача, щоби він сліпо вірив запречуванню неістнуючого факту, який подано йому з найбільш „авторитетним" запевненням, як можна від нього вимагати, щоби він вмить сам орієнтувався, де правда, а де видумка, і як можна врешті вимагати від шануючих себе осіб та справді поважних органів преси, щоб вони простували і заперечували кожну злобну видумку, кожну нісенітницю?

Для характеристики нинішніх відносин ще один цікавий приклад з життя: Автор статті отримав недавно лист з закордону з просьбою відповісти на низку питань, сформулюваних по точках: „чи правдою є, що...". Подані в цих точках „факти" торкалися інформацій, які автор листа отримав недавно з краю. Гарно це свідчить про того автора, українського діяча на чужині, що він вважав за відповідне таки перевірити отримані інформації. Але якже сумно й прикро ставало при читанні того на думку, що є люди в краю, які кермуються або незрозумілою злобою, або найбільш каригідною легкодушністю, що пускають в світ інформації, в яких 80 проц. — це проста видумка, а решта — це переплутання і викривлення десь колись від когось зачутих випадків..."

Під увагу нашим екстерністам.

Користайте з матурального приготовного курсу „Знання"!

Від кількох літ є установлені шкільною владою матуральні іспити для гімназійних екстерністів у двох речинцях впродовж одного року: в осіннім речинці, менше-більше в жовтні, та у веснянім, менше-більше в березні.

Зголошення до згаданих іспитів приймає і на них дозвіл дає (або його відмовляє) Кураторія Львівської Шкільної Округи та визначує гімназію, в котрій ті матуральні іспити мають відбуватися.

Всіх тих гімназійних екстерністів, що бажають здавати матуру в українській мові, а в дійсности в українській і польській, приділює Кураторія Льв. Шк. Окр. до нашої академічної гімназії без огляду на те, чи ці екстерністи здають матуру давнього клясичного типу, чи гуманістичного.

І від часу заведення тих іспитів зголошується таких екстерністів до матури в академічній гімназії в кожнім із згаданих речинців до трицять або й понад трицять, а здає їх усього-навсього яких 6-7-9, отже найбільше 25 проц. Всі інші перепадають.

Чомуж такий великий відсоток їх падає? Чому так мало їх здає?

Отже річ мається так: насамперед відпадає значне число екстерністів при передматуральнім іспиті з тих предметів, котрі муситься здати, щоби бути допущеним до самої матури, а котрих уже не питається при матурі, отже географію, природописні науки, льогіку, психольогію і т. інше. Ще більше число екстерністів перепадає при матуральнім письменнім іспиті, бо недостаточний виріб трьох задач уже позбавлює змоги стає, здавати устний іспит. Вже не таке велике число XVII. й ...стів падає при устнім іспиті, хоч і тут Церк... їх розмірно багато.

тільки пої...ся все те тому, що наші екстерністи але й потре...отовній праці до іспиту зрілости не ня, яке з ро...ного, фахового проводу, лиш учать- люється в с...паючи гаразд, чого і як треба вчи- рях Знесіння ...ладаються на свої власні сили, за- ської архітектури або не мають скінченої гімна- доподібности ... її так, що вже раз або й двічи бойківські церкві зрілости саме тому, що не вмі- чить: вона скла...[illegible] приготовитися тай не було творять пресвити їх передматуральним приго- часно ця перках відповідях видно, що вони і з тих верхів ... і працювали тяжко, але спосіб що верхи вигляжи не був відповідний, не був до- Чешший ч тих

бре підібраний; так і бачиться, що конче потрібного екстерніст не опанував, а менше вартне й менше важне засвоїв собі та переробив. А скільки то мильних і неправдивих понять і осудів стрічаємо! Словом: брак розумного проводу, розумного слова, вияснення, доброї поради. А про сяке-таке вміння написати задачу вже й нема що говорити.

Щоби отже прийти з помічю нашим українським гімназійним екстерністам, щоби устеретти їх перед марною витратою дорогого часу, молодечих літ і тяжко придбаного їх батьками гроша на кількократне складання високих матуральних такс, постановило ще минулого шкільного року кількох наших львівських педагогів-учителів створити для українських гімназійних екстерністів матуральний приготовний курс „Знання". Одначе в минулому шкільному році задля спізненого його оповіщення (перша оповістка була у вересні, а дальші ще пізніше) зголосилося за мале число учасників такого курсу, тому він і не був переведений у діло. Зате з кінцем цього шкільного року заздалегідь приготовлено вже все, щоби такий матуральний курс для українських гімназійних екстерністів відбувся в найближчому шкільному році.

Тому звертаємо на це увагу наших екстерністів, поручаючи їм його у їх власному інтересі, бож певна річ, що українські вчителі краще подбають за українських екстерністів, ніж усякі інші. А одиноким українським матуральним курсом для гімназійних екстерністів є курс „Знання".

Пляни б. цісаревої Зити.

Югославія та інші сукцесійні держави занепокоєні плянами б. австрійської цісаревої Зити, яка своїми заходами у Ватикані довела до того, що заручини сина Зити, Оттона Габсбурга з донькою італійського короля Марією вже постановлені. Порозуміння між Квіриналом, Ватиканом і б. цісаревою буде офіціяльно оголошене щойно тоді, коли італійська дипльоматія на це зголоситься у звязку з привернениям габсбурської династії на Угорщині. Загально думають, що Мусоліні, намагаючися поширити свої впливи на наддунайські держави й недопустити до „аншлюсу", приготовляє в середущій Европі далекосяглі зміни.

Підвишка оплати в середній школі.

Хоч наука в середній школі теоретично безплатна так само як у народній, проте завела Польща т. зв. адміністраційну таксу по кільканацять марок. Цієї оплати вживала кожна школа на свої потреби, головно на внутрішнє уладження (лавки, столи) знищене війною. Згодом оплата росла і шкільна влада щораз більше тягарів перекидала на цей місцевий фонд. Нарешті стала ділитися зі школами таким робом, що частину такс мусіли переливати до скарбової каси. Дійшло до того, що тепер понад 60 проц. оплати бере скарб готівкою, та ще перекидає на таксу цілий ряд тягарів таких, які перше сам покривав (нпр. контрактових возьних, направки і консервацію будинку) а через те щораз менше учнів може дирекція школи звільняти від оплати.

Теперішні пляни ощадности доторкнуться адміністраційної такси настільки, що дотеперішні скарбові видатки наново обтяжать таксу (нпр. виїзди візитаторів, а навіть інспекторів народніх шкіл). Через те буде такса підвищена, а звільняти від неї буде можна тільки виїмково.

Ця небезпека загрожує найбільше нашим 5 державним гімназіям, бо вони тримаються, завдяки замісцевій, селянській фреквенції. Дуже важко доведеться нашим селянам удержувати синів у місті та ще заплатити понад 200 зол. такси. Тому обовязком Товариства опіки над молоддю є подумати над тим, щоби прийти в поміч нашим учням і не дати запустіти нашим гімназіям. Якби тепер через таку скруту раз обнизилася фреквенція й через те зменшилося число відділів, то вони пропали би на завжди, бо рости не може ніодна гімназія, а маліти може. Такий розпорядок міністерства обовязує вже від 4 років.

—o—

Що може принести 1 пушка „Рідній Школі"?

Дня 15. червня ц. р. приніс п. Чума, директор „Української Каси", кредитової кооперативи у Львові на Личакові повну пушку дрібних грошей до Головної Управи „Рідної Школи". Пушку отворили, гроші перечислили комісійно і найшли 127 зол. 41 сот. Наглядний доказ, як при добрій волі така маленька дільницева кредитова установа, якою є „Українська Каса" на Личакові, може з дрібних сотикових датків зібрати всеж таки дуже поважну суму.

А скількиж то пушок „Рідної Школи" роками бездільно стоїть по наших ріжних установах чи канцеляріях. Очевидно все залежить від доброї волі керманичів установи. Якщо трапиться в установі бодай одна людина зі зрозумінням для потреб „Рідної Школи" та обовязків суспільности супроти неї, то зверне всякому увагу на пушку „Рідної Школи" і певне не найдеться такий скупар, що жалував би кинути 10 сотиків, чи 5 сот. а бодай 1 сотика на „Рідну Школу". І як кожна українська установа, кожне підприємство, кожна канцелярія зажадала би пушки „Рідної Школи" і подбалиб про її виповнення так, як це зробила личаківська „Українська Каса", то „Рідна Школа" мала би з того що найменше 200 до 300 тисяч зол. річно.

При цій нагоді звертаємо увагу, що ця сама личаківська „Українська Каса" крім того зложила ще 100 зол. на ювилейний дар „Рідній Школі". Сподіємося, що „Українська Каса" найде гідних наслідувачів.

—o—

З театральних шляхів.

Хто уважно стежить за переїздами наших пересувних театрів спотереже, що вони не обслуговують рівномірно всіх частин нашого краю. У першій мірі користає з наших (і не наших) театрів цілий Підкарпатський шлях від Залішик до Самбора. На другім місці стоїть Покуття полуднева часть Поділля і смуга при залізничім шляху Станиславів-Ходорів-Черче-Рогатин. На захід поза Самбір і на північ поза Ходорів, пускаються театри лише виїмково; а Львова оминають як прокаженого. Кажуть, що Львів то смерть для театру і не лише фінансова, але й мистецька. Фінансова тому, що у Львові нема ні одної умови корисної для театру. Нема ні салі, ні публики. Через це кожний театр мусить замкнути кожну свою „Львівську імпрезу" дуже великим дефіцитом, часом редукувати свій персонал, а часом то навіть продавати свою обстановку та ґардеробу за безцін. Буває також і так, що театр може виїхати зі Львова лише при помочі якогось банку, який зесконтує вексель місцевих приятелів театру, або при помочі Львівської Театральної Кооперативи, яка — ніде правду діти — щиро помагає гостинним театрам.

На Підкарпатськім театральнім шляху найголовнішу ролю відгриває місто Стрий. Кожний театр що переїзджає чи від заходу

(не лише від Самбора, але навіть і від Перемишля) чи від сходу, задержується в Стрию і тут комбінує свою дальшу туру. Пять залізничих і кілька автобусових шляхів облекшують рішення. Добрі салі, ввічливість громадян і зацікавлення театрами, дають їм спромогу дальшої — як вже не піддержки — то бодай істнування. Ця обставина виходить також на культурну користь самим громадянам. Вони тим способом „театралізуються". Тому не вважаючи на дуже часті переїзди професійних театрів, ціле Підкарпаття має багато своїх льокальних, добрих, а подекуди навіть дуже добрих аматорських гуртків. А ці гуртки ані трохи не заздрять „професіоналам". Навпаки витають їх радо, як своїх учителів, як зразки театрального мистецтва і як носіїв нового репертуару. Бо і аматорам надокучила вже надто велика одностайність дотеперішних вистав. „Доказом цього може бути хоч би та обставина, що на вістку про останній приїзд театру ім. Тобілевича (про якого виступи в Стрию вже писали), а тепер про приїзд театру Стадника, задержав місцевий стрийський театр ім. Старицького свої вистави, щоби облекшити приїзшим виконання їхнього завдання. бн.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

АВТОМОБІЛЕВА КАТАСТРОФА БІЛЯ ЛЬВОВА.

В суботу 4. липня ц. р. в год. 9. вечором вертав автом з Борислава до Львова Лев Шупман, син нафтового промисловця. На 18 кільометрі перед Львовом нагло пукла опона і авто скотилося в рів та розбилося до придорожнього дерева. Шофер згинув на місці, а раненого Льва Шупмана перевезено до батька.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ В ПІКІЛІШКАХ.

Марш. Пілсудський виїхав у суботу 4. липня ц. р. до Пікілішок на Виленщині на відпочинок, де побуде кілька тижнів.

НАРАДИ В МІНІСТЕРСТВІ СКАРБУ.

В суботу 5. липня почалися наради голов скарбових палат і митних дирекцій, які зїхалися з цілої Польщі, щоби узгіднити діяльність скарбових палат на терені цілої Польщі. Зїзд відкрив мін. скарбу І. Пілсудський, опісля виголосив реферат віцемін. скарбу Стажинський про господ. положення і завдання скарб. адміністрації. Заявив, що недомагання скарбової адміністрації вже розсліджено і тепер систематично усувається. В найближчій будуччині виявляться її наслідки. Після того промовляли ще директори департаментів мін. скарбу Скульський, Міхальський і Фабієнкевич.

СТРАЙК АВТОБУСІВ ЗАКІНЧИВСЯ.

В суботу 4. липня ц. р. відбулося у Варшаві бурливе засідання союзу власників таксівок й автобусів, на якому після довшої дискусії рішено перервати страйк. Цю ухвалу переслано негайно телеграфічно провінціональним відділам, щоб вже в неділю 5. липня ц. р. автобуси і таксівки виїхали на місто. Перед рішенням ліквідації страйку відбули представники союзу довшу розмову з президією Ради Міністрів, яка заявила, що полагодить домагання союзу прихильно після ліквідації страйку. В неділю повідомили делегати союзу власників автобусів і таксівок президію Ради Міністрів про ліквідацію страйку і внесли меморіял, у якому вияснюють, що приступають до праці тому, що не хочуть нести відповідальности за відємні наслідки страйку. Домагаються, щоби скликано міжміністеріяльну конференцію, яка перевела би зміни в законі дорогового фонду.

ВІДСЛОНЕННЯ ПАМЯТНИКА ВІЛЬСОНА В ПОЗНАНІ.

В суботу 4. липня ц. р. відслонено памятник б. през. Зединених Держав В. Вільсона в Познані, в гарнім парку названім теж іменем Вільсона. На свято приїхав президент Польщі І. Мосьціцький, в товаристві вдови Вільсона, примаса Гльонда, мін. Залеського з жінкою, амб. Зединених Держав Велса і польського амбасадора в Зед. Державах Филиповича, та засіли на спеціяльній трибуні. На свято прибуло багато делеґатів з Польщі, делеґати від американських поляків і кільканацять американських достойників.

Свято почалося промовою през. міста Познаня К. Ратайського. Опісля амб. Велс відчитав маніфест през. Гувера. Йому відповідав мін. Залеський іменем польського уряду. Опісля складано вінці у стіп памятника. Перший вінець зложив през. І. Мосціцький, опісля амб. Велс, мін. Залеський від польського уряду і багато інших. З нагоди цього свята вислав през. І. Мосціцький привітну телеграму на руки през. Гувера, а мін. Залеський на руки Падеревського.

В пятницю 3. липня ц. р. улаштили студенти Обвеполю і ендеки маніфестацію през. Мосціцькому, Вільсонові, Падеревському, Галлерові і Корфантому. Зате падали ворожі оклики на

адресу марш. Пілсудського. Уряд оголосить офіціяльний комунікат у справі цих манифестацій.

СТІМСОН У ЕВРОПІ.

Державний секретар Зединених Держав Стімсон приїхав до Европи на відпочинок. Стімсон їде італійським кораблем до Неаполю.

—o—

СПОРТ.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Ряшів. РЕСОВІЯ—УКРАЇНА 5:2 (4:1).

Україна знову програвила добру нагоду зреабілітувати себе після останніх програних. Ворота для України здобув Кобзяр, зате амбітні грачі Ресовії впакували своїм гостям аж 5 голів, хоч самі не сподівалися такої світлої перемоги. Після останніх змагань Україна займає 7 місце в табелі А-кляси. На 10 змагань здобула 7 пунктів. Відношення воріт 21:27. Суддював п. Курцвайль. Видців около 1.000.

Стрий. Погонь— II. Сокіл 5:0 (3:0).

Перемишль. Польонія-Погонь І. Б. 2:1 (0:0).

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

Станиславів. Пролом—Станиславовія 3:3.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

Рига: Польща—Лотва 5:0 (4:0).

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

Варшава: Варшава—Лодзь 3:2 (2:2).

Познань. Познань—Краків 2:3 (0:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Львів: Погонь—Гасмонея 5:0 (2:0).

Львів: Чорні—Олд-бої 2:1 (1:0).

—o—

Біржа.

Гроші.

Американський долар 9·01·50—9·02·00, канадійський долар 8·92·00—8·93·00, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·25 0·05·50, французький франк 0·34·80—0·35·00, швайцарський франк 1·71·90—1·72·10, фунт штерлінгів 43·40·00—43·60·00, радянський червінець 0·00—0·00, німецька марка 2·11·87—2·11·95.

Золото: 20 корон 37·00·00—37·20·00, 20 франків 35·80·00—35·8 00, 20 німецьких марок 00·00·00—00·00·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·20·00.

Срібло: Австрійська корона 0·36·00—0·36·50, 5 австрійських корон 2·00·00—2·10·00, австрійський фльорен 1·00·00—1·05·00, російський рубель 1·60·00—1·65·00, копійки за рубель 0·80·00 0·85·00.

—o—

НОВИНКИ

— **Торжественне посвячення церкви оо. Студитів у Кривчицях-кольонії** (за Личаківським двірцем) відбудеться у вівторок 7. ц. м. (в день Різдва св. Івана Хрестителя). Чину посвячення довершить екcц. митр. Шептицький в год. 9. рано, після чого в год. 10. передпол. зачнеться архієрейська Служба Божа, яку відправить Преосв. о. д-р Іван Бучко. Львовяни! Прийдіть численно на це рідке свято!

— **Духовенство вільне від плачення комунальних додатків до ґрунтового податку.** Від 1925 р. вимірювали скарбові уряди священикам комунальні (повітові і громадські) додатки до ґрунтового податку від ерекціональних ґрунтів, хотяй душпастирі є вільні від плачення тих додатків на підставі § 83. карного закону з 11. серпня 1866 р. Від цього року скарбова влада не буде вимірювати душпастирям тих додатків. Заплачені комунальні додатки за минувші літа зверне скарбова влада лиш тим священикам, які внесуть в цій справі подання до скрабової палати у Львові, а саме: для львівського воєвідства до скарбової палати І. у Львові, а для воєвідств тернопільського і станиславівського до скарбової палати II. у Львові. Подання вільні від стемплевої оплати і їх треба вносити негайно.

— **З Науково-технічної Комісії при НТШ. у Львові.** Дня 1. липня ц. р. відбулося чергове засідання Науково-технічної Комісії при Наук. Т-ві ім. Шевченка, на якому вибрано новий видділ в такому складі: голова проф. д-р інж. Фещенко Чопівський, містоголова: інж. Кандяк Іван, секретарі: інж. Пастернак Северин та інж. Романенко Антін. В дальшому ході нарад рішено заложити при Музею НТШ. агрономічно-технічний відділ, який служитиме для поширення приміненого до наших обставин технічного знання. Підготовка для оснування такого відділу була розпочата вже давніше і тепер, маючи вже зібрані деякі матеріяли а деякі обіцяні, зможе комісія в найближчому часі приступити до діла. Справа усталення необхідної технічної термінольогії вже частинно реалізується і зібрані матеріяли будуть поміщені в Збірнику Науково-технічної Комісії.

— **Президія окружного суду у Львові** повідомляє, що на місяці липень і серпень ц. р. перенесено подавче бюро II. з вул. Содової 7 до подавчого бюра І. при вул. Рутовського 13, наслідком чого від 5. липня до 30. серпня ц. р. подавче бюро І. окружного суду цивільні виділи у Львові будуть відбирати письма, подання і т. п. призначені для всіх цивільних виділів і відділів окружного суду в дотеперішних годинах. Наслідком того зарядження замкнено з днем 4. липня ц. р. подавче бюро II. на повищий час.

— **Жертва господарської кризи.** На залізничому шляху коло Кульпаркова під Львовом кинувся під потяг і згинув на місці Вл. Неґребецький, шлюсар зі Львова. Мав власну робітню, але не міг дати собі ради з грошевими клопотами.

— **Б. посол застрілений.** В селі Кухарах коло Плоцка згинув б. соймовий посол з партії „Визволення" Антін Дадон, застрілений рідним братом. Причиною були маєткові непорозуміння.

— **Трагічна забава на ставі.** В Суховолі коло Львова лодкувалося 3. ц. м. на ставі чотирьох молодиків зі Львова. В часі забави один потрутив другого, наслідком чого перехилився човен і всі чотири попадали в воду. Тільки один умів пливати і він притягнув одного товариша до берега. Два другі почали тонути. На їх крик баби, що прали білля, кинули їм на поміч дошку, завдяки якій один урятувався, а четвертий таки втопився. Був це Іван Савицький, літ 19, студент львівської політехніки.

— **В справі залізниці до Заліщик.** Представники румунського й польського уряду підписали у Варшаві умову в справі орухомлення давної австрійської залізно-дорожної лінії Кути-Снятин-Стефанівці-Заліщики та відбудови мосту на Дністрі.

— **Чимраз гірше.** В місяці червні ц. р. зголошено в промисловому виділі у Варшаві ліквідацію 28 торговельних і 63 промислових фірм.

— **Під замітом спроневірення** арештовано у Варшаві Альойза Ґричинського. У військовій касі нестало 50 тисяч зол.

— **Жертва редукції.** У Варшаві відобрав собі життя урядовець державної ради фізичного виховання Б. Яблонський, кинувшись з третього поверха.

— **Замкнення фабрик.** У Варшаві три великі фабрики жарівок „Філіпс", „Тунґсрам" і „Осрам" виповіли працю всім урядовцям і робітникам себто біля 500 особам. Теж фабрика амоняку в Кнурові буде зліквідована від 15. вересня ц. р. Всім робітникам виповіджено працю від 1. вересня ц. р. Гути срібла і олова в Стрибниці в Тарнавських горах зредукують всіх урядовців і робітників в найближчому часі.

— **Пекольна машина в Римі.** На залізничий дворець у Римі приїхав перед кількома днями ваґон із Франції, завантажений матеріями! Коли отворили його митні урядовці, щоб означити митну оплату, побачили отворений портфель з чужою валютою. Один з урядників сягнув рукою і в тій хвилині настав страшний вибух. Портфель був сполучений з пекольною машиною. Цілий ваґон рознесло, при чім один урядовець згинув на місці, а два інші померли в шпиталю. Італійська преса, обурена тим замахом, приписує його протифашистівському теророві, якого осередком є Франція.

— **Терористичні бомби.** На залізничій стації Осек в Югославії у ваґоні, що приїхав із заграниці, вибухнула бомба. Вечором того самого дня вибухнула бомба у заграничному ваґоні на стації Оґулін, а в ночі скоївся третій вибух бомби у ваґоні, що приїхав із заграниці до Зіґгороду. Кажуть, що це демонстрація еміґрантів терористів, яких діяльність викрито в останніх політичних процесах

— Муринська революція. З бельгійського Конго наспіли вісти, що там вибухнула муринська революція, звернена проти білих людей. Мурини ловлять білих і вбивають жорстоко. Кажуть, що причиною повстання є агітація чорнокнижників, які добачують в культурній роботі европейців велику небезпеку для себе.

— На перегонах мотоциклістів в Гугенбурзі шістьох змагунів потовклося тяжко а один згорів живцем наслідком вибуху бензини.

— Жидівський погром. Група жидівських утікачів із Курдистану, що дісталися до Палестини, оповіла про страшне переслідування жидів у цій країні. В місцевости Гамідах турки убили кільканацять жидівських родин, всі жидівські доми ограбили і дві молоді жидівки забрали з собою

— Важне для Вп. старшин резерви. Фірма Віттельс, Львів, вул. Рутовського 7. повідомляє, що улаштувала у власній управі, спільно з визначною фаховою кравецькою силою, — заведення для мундурування старшин П. В. та виконує на міру вибагливі старшинські вбрання з першорядних матеріялів бельських фабрик, беручи повну гарантію за зразкове, солідне та точне виконання. Продовж 14 днів рішила фірма **Віттельс, Львів Рутовського 7.** виконати старшинський мундур для реклями за ціну 200·— золотих

—o—

Дописи.

ДОРА. **(Іспит у збірних лекціях „Р. Ш.).** Дня 1. липня ц. р. відбувся в Дорі, пов. Надвірна, у збірних лекціях кінцевий іспит в присутности голови „Рідної Школи“ п. І. Кокорудза і батьків учеників та учениць. Іспит випав із всіх предметів науки дуже добре, особливо з ґеоґрафії, історії і письменства України: діти відповідали сміливо, певні і з розумінням річи. По іспиті і відспіванні молитви „Боже Великий“ голова „Рідної Школи“ похвалив молодь за її пильність і добре поведення, заохотив до дальшої науки і доброго поведення, подякував комітетові батьків за улаштування цих збірних лекцій, а учительці п. Стасюківній за совісну працю і зовсім добрий успіх. При кінці усім ученикам і ученицям вручив нагороди пильности. Цілий іспит зробив на всіх дуже гарне враження.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 3. VII. 1931 р. масло експортове і десерове пріма —·— зол., літра молока 22—24 сот., літра сметани 1·20 зол., копа яєць 4·50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 6. липня, година 8·— веч. Ревія: „Пане Міністре“, прем'єра. Перший виступ Зулі Погожельської.

Вівторок, 7. липня, година 8·— веч. Ревія: „Пане Міністре“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Понеділок 6. липня, година 7·30 веч. „Королева передмістя“, водевіль Крушловського.

Вівторок, 7. липня, година 7·30 вечором „Королева передмістя“, водевіль Крушловського.

Малий Міський Театр:

Нечинний.

У салі кіна Кольосей відбудеться 9. липня ц. р. концерт відомого артиста співака Віктора Хенкіна. Білети можна вже купувати в кіні Коперник у ціні 1—6 зол.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мадам Дібарі“ (Поля Неґрі, Гарі Лідтке, Еміль Янінгс, Райнольд Шінцель).

КАСІНО: „Помилка батька“ — звукова.

КОЛЬОСЕЙ: „Ночі в пустинях“ (Джон Ґільберт), „Моряк“ (Бастер Кітон).

ЛЕВ: „На виході без змін“ (Ремарка).

МАРУСЕНЬКА: „Одна ніч... евентуально“ та „Демон руху“.

ОАЗА: „Пат і Патахон у Люнапарку“.

ПАЛЯС: „Маски“ (Стюарт Вебс, Марселя Альбані).

ПАН: Звукова фільма „Лицарі кохання“.

ПАСАЖ: „Білі індіяни“ (Рекс Бел), „Двобій“ (Боротьба Томсона з Ельмо Лінкольном).

ФАТАМОРГАНА: Нечинне.

ХИМЕРА: „Тайна почтової скриньки“ та Тижневик.

СТИЛЕВЕ: З приводу реконструкції кіно нечинне.

УТІХА: „Маски Ервіна Райнера“ та „Чортовий просник“ (Кен Мейнард).

Програма радіо.

Понеділок, 6. липня, 1931 р.

Королевець (217,1) 16·00 Клясична музика. **Липськ** (259,3) 19·30 Легка музика. **Братислава** (277,8) 21·00 Популярний концерт, 22·15 Циганська музика. **Льондон** (356,3) 17·15 Танкова музика. **Берлін** (419) 16·00 Камеральна музика. **Стокгольм** (435,4) Розривкова музика. **Прага** (486,2) 19·00 Українські пісні. **Париж** (1724,1) 20·45 Концерт. **Рим** (441,2) 21·00 Легка музика.

Вівторок, 7. липня 1931 р.

Липськ (259,3) 12·05 Танкова музика. 19·30 Джез на 2 фортепянах. **Вроцлав** (325) 16·25 Популярний концерт, 20·00 Сичковий концерт. **Берно** (341,7) 13·05 Популярна музика. **Льондон** (356,3) 17·15 Танкова музика. **Берлін** (419) 17·30 Легкий концерт. **Стокгольм** (435,4) 19·00 Військова музика. **Прага** (486,2) 19·55 Сичковий концерт. **Медіолян** (500,8) 21·00 Концерт симфонічний. **Віденьь** (516,4) Веселий вечір. **Мінхен** (532,9) 20·15 Серенада. **Ленінград** (1000) 16·00 Концерт. **Москва** (720) 15·00 Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 6. липня 1931 р.

Львів (380,7) 12·10 Концерт з плит грам. **Варшава** (1411,8) 11·40 Перегляд преси, 12·10 Музика з плит грам., 18·00 Легка музика, 20·30 Концерт з Долини Швайц., 22·30 Фортеп. музика, 23·30—24·00 Легка музика.

Вівторок, 7. липня 1931 р.

Львів (380,7) 12·10 Концерт з ґрам. плит. **Вильно** (368,1) Балетова музика. **Варшава** (1411,8) 11·40 Перегляд преси, 12·10 Музика з грам. плит, 16·00 Музика з грам. плит, 17·35 Відчит, 18·00 Концерт, 20·15 Оперова музика, 22·30—24·00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

ДУКЛЯ:
6/VII „Воскресення“.
7/VII „Маруся Богуславка“.
ІВОНІЧ:
8/VII „Ой не ходи Грицю“.
9/VII „Вій“.
10/VII „Наталка Полтавка“.
ЕДЛІЧІ:
11/VII „Вій“.
12/VII „Воскресення“
13/VII „Ой не ходи Грицю“.
КРОСНО:
14/VII „Маруся Богуславка“.
15/VII „Вій“.

Ансамбль Театру 25 осіб при своїй музиці і власних декораціях.

Театр в своїм турне завітає до Криниці, Щавниці і Кракова. 2316

Повідомляється, що Поминальне Богослуження за душу бл. п. Проф. **Івана Левинського** в 11-літні роковини смерти відправиться у вівторок, дня 7-го липня 1931 року, в годині 12-ій в полудне, в Архикатедральній церкві св. Юра, на яке Львівське Громадянство запрошує **Рада Агрономічно-технічного Товариства „Праця“ ім. Івана Левинського у Львові. Львів, дня 1. липня 1931 р.** 17 2—2

Подяка. З приводу нашого процесу щиро дякуємо Вп. П. Меценасові Д-рові Старосольському за заходи в справі нашого звільнення зі слідчої вязниці, як також за безкористну й успішну оборону в часі розправи. Дякуємо Вп. Пані Трачевій за моральну і матеріяльну підмогу в часі нашого побуту у „Бриґідках“, а Вп. Панам Д-рові Рибакові й п. В. Зубрицькому за потішення наших родин. Зокрема дякуємо всім Вп. Панам Оборонцям за оборону в часі процесу. — **Семен Посіко і Василь Яріш.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ, світової слави, прецезійні, Omega, Zenith, Longines, — модну БІЖУТЕРІЮ, прегарне СРІБЛО поручає дешево і на догідних умовинах Домбровскі і Розважевскі — Львів, Академічна 2. 1447 20-?

ШЕНКЛІВНА. Пекарська 44. Курс до практичного учительського іспиту від 16. липня ц. р. Понад 1500 апробованих. 2234 11—14

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1538

ЛІКАР РЕНТҐЕНОЛЬОҐ з осідком у Коломиї, може переняти 2 апарати рентґенівські, 2 кремяні лямпи та всяке лікарське знаряддя як також і льокаль потрібний на канцелярію і евент. на мешкання — по умові з п. С. Ціпановською, вдовою по бл. п. Д-р І. Ціпановськім у Коломиї. 12 2—3

ПОШУКУЮ склепової до 30 літ, курс кооп. — добре володіння польською мовою, кавція 100 ам. дол. — Умови за порозумінням. Зголошення до 15. VII. 1931. Персенківка 207 мешкання 4. 14 2—2

УКРАЇНСКА ШВАЙЦАРІЯ! У Гребенові у віллях „Троянда“ і „Русалка“ є до винайму кімнати, сонішні, серед ліса, ріка біля хати! Також можна придбати корисно буд. парцелі, готові вілл з городами! — Інформації дає: **Русалка, Гребенів.** 19

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛІКАР

Д-р Володимир Білозор

у місяці липні і серпні

23 **ординує у ДОРІ.** 1—3

Дентист ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Телеф. 65—73.

Приймає від 9—13 і 15—18, в неділі і свята за попереднім замовленням.

Виконує всі праці, що входять в обсяг новочасної дентистики.

2362 5-5

НОВІСТЬ! Чи маєте Панство піднищені меблі? **(передусім зі шкіри.)** Просимо зателефонувати **зараз** 49—71 **„PEDANT“, Зімоpoвича 10,** де заграничним способом, відновлять їх вдоволяючо.

2355 2—2

Присилайте передплату!

Подяка.

Судилось і нам переживати важку спробу страждань, бо в дні 25. червня ц. р. по Волі Всевишнього відійшов від нас навіки наш ніколи невіджалуваний муж і батько. А відійшов так неожиданно, що під тягарем невимовно важкого болю і горя остали ми безпомічні, прибиті, безрадні. Та у найтяжчій хвилині, коли ми вперше відчули цілу глибину печалі самітности та осиротіння, поспішили нам з допомогою та розрадою знайомі і приятелі Покійного, покріпили нас словами щирого співчуття та помогли перенести хвилину розстання. За всі отсі справжні добродійства нехай нам буде вільно на отсьому місці висказати сердечну подяку. Перш за все дякуємо Вп. Д-рові А. Козакевичеві за спроби ратунку Покійного, за перші слова розради й піддержки для нас, Вп. Панству Породкам і Білозорам, Вп. паням Козакевичевій і Левицькій реєнтовій з Підгаєць, що на вістку про наше нещастя поспішили зі словами розради та занялися нами опечаленими, дякуємо Вп. проф. А. Ковбузові і дир. М. Пашкевичеві за поміч у старанних про похорони Покійного, Вп. Д-рові З. Левицькому за прощальні слова від лікарів товаришів, Вп. дир. Пашкевичові за прощальну бесіду від громадянства, п. І. Рибчукові за теплі слова признання для Покійного, за Його громадянську працю в Городенці, дякуємо Вч. парохіяльному коломийському духовенству як також Вч. оо. Станецькому, Сіґалевичеві, Цибикові з Назірної, Погорецькому зі Станиславова, о. сов. Комаринському з Городенки та о. крилошанинові Вуйцікові з Коломиї за ласкаву участь у похоронному обряді, Вп. Панам: Д-рові Воєвідці, дир. Ом. Терлецькому, Д-рові Олесницькому та Вп. Панству Чайковським зі Станиславова як також делеґації громадянства з Городенки за їх прибуття на похоронах Покійного, а далі дякуємо всім тим, що висловили нам своє співчуття чи устно чи письменно, та дякуємо всему громадянству Коломиї, що так дуже численно прибуло віддати останню прислугу Покійному, виявляючи тим самим як глибоко цінило Покійного і як дуже відчуло Його втрату.

Коломия, 3. липня 1931 р.

Стефанія Ціпановська, дружина, **Іванна і Марта,** доньки.

КОНКУРС.

Кураторія фундації ім. Фолиса в Скилові оголошує отсим конкурс на віддання в адміністрацію фільварку в Закомарю (почта Ожидів) з днем 1-го вересня 1931 р.

Петенти зволять надсилати свої оферти до дня 1-го серпня 1931 р. на руки Впр. о. Крил. Василя Тоновича (площа Юра, ч. 5.)

Після 10-го серпня ц. р. повідомиться оферентів про полагодження їх оферт.

Кураторія фундації.

Львів, дня 2-го липня 1931 р. 16 2—2

КОНКУРС.

Музичне Т-во ім. М. Лисенка, Філія Дрогобич, розписує конкурс на Управителя місцевого Музичного Інституту, який евентуально міг би бути учителем фортепяну, а крім цього на учителя (-ку) фортепяну.

Подання вносити до філіяльного виділу найдальше до 31. липня ц. р. на руки голови адв. Д-ра Пацлавського.

Виділ.

21 1—?

ПОДЯКА.

В нещасті яке з волі Божої нас навістило забираючи нам Дорогу Дружину, Маму та Бабуню бл. п. Аделю Білезевич, почуваємося до обовязку зложити щиру подяку Всеч. Духовенству, знайомим і всім громадянам, які поспішили віддати останню прислугу нашій, незабутій Покійниці.

Полонична, 1. липня 1931 р.

Муж, діти і внуки.

Пересторога.

З приводу звільнення п. **Макса Екля Жигмонта Шпіндля і Жигмонта Вайца** просимо нашу П. Т. Клієнтелю вище названим не давати ніякого покриття а також і замовлення на рахунок нашої фірми, комунікуючися в тих випадках лише безпосередньо з нами.

Посвідки відбору виставлені в імени нашої фірми вище названими є неважні.

З поважанням

„PEBEDE“

Фабричні склади дикт і форнірів Львів-Замарстинів, Замкнена 12

II. Рік видання. Фаховий журнал „Кіно“ ч. 13. і 14. вже в розпродажі. Ціна цього подвійного числа 75 сот.

Просимо жадати „Кіно“ по всіх купецьких заведеннях і літниськах.

„КІНО“ ЛЬВІВ, вул. БЛЯХАРСЬКА 8/І.

Найдешевші книжки!

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 1·50 зол., з почт. перес. 2·10 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади I. II. і III. часть

Ціна 8·— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

Можна дістати в Адм. „Діла“ Львів, Ринок 10. II. п. або в книгарнях.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.